

NAS GLAS

**Glasiło Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik šte. 296. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

K. Tiefengruber:

Pomagajmo si sami!

Ko je začela državna uprava pri nas v smislu tozadavnega zakona iz višjih ozirov uslužbenstvo reducirati, je ta usoda marsikaterega gospodarsko pa tudi moralno prav bridko zadela.

Redukcija je bila potrebna; izvedle so jo tudi druge države, seveda vsaka na svoj način, prizadevajoč si pri tem, da omilijo prizadetim nadaljne eksistenčne težave. Naša država pri reduciranju uslužbenstva ni bila prva, imela bi bila torej priliko, posnemati tujino, ki je v mnogih ozirih to vprašanje rešila za obe strani zadovoljivo.

Najpametnejši način, spraviti število uslužbenstva v sklad z dejansko potrebo, je takozvani »Numerus clausus«, katerega se je poslužila Čehoslovaška. Ustavila je kratkoma vsak nadaljni sprejem v državno službo, dokler se število uslužbenstva naravnim potom ne skrči na določeno višino.

V teku enega leta je bila redukcija izvršena, ne da bi se bila zgodila komu kakšna krivica.

Avstriji se je sicer k redukciji pod imperativnim vplivom višjih sil precej mudilo, pa vendar je postopala v tem oziru jako humano in po določenem, obče priznanem načrtu. S primernimi odpravninami je prostovoljcem olajšala pot iz državne službe, ostalim pa je dala takorekoč odpovedni rok šestih mesecev, da se med tem lahko pobrigajo za privatne službe.

V Nemčiji pa je uradništvo v zvezi z državnimi oblastmi zasnovalo reduciranim tovarišem posredovalnico za preskrbo primernih služb v privatnih podjetjih, tako da je odsvoljen državni uslužbenec v trenutku upokojitve že imel zasigurano stalno mesto, če je bil za delo še sposoben in sploh voljan ystopiti v kakšno privatno službo.

Ker se mi zdi za naše razmere ta socialna oskrba odpuščenega državnega uslužbenstva najprimernejša ter se je glasom tozadavnih uradnih poročil tudi jako dobro obnesla, hočem dotično organizacijo v širših obrisih očrtati:

Že v osnutku vladne odredbe za znižanje števila državnih uslužbencev so predvideni ukrepi za socialno podporo prizadetim, ker država seveda tudi tam ne more plačevati današnjim draginjskim prilikam primerne pokojnine; osobito mlajše, torej fizično sposobne ljudi je bilo treba v prvi vrsti spraviti do primerne dela.

Tozadevno akcijo je prevzela celokupna osrednja organizacija nemškega državnega uslužbenstva.

Sestavila se je uradna lista vseh oseb, ki pridejo v tekočem četrletju pri redukciji na

vrsto. Ta seznam je vseboval vse podatke reducirancev, njih sposobnosti in morebitne specijelne želje o privatni namestitvi.

Potom okrožnic se je opozorilo v poštov prihajajoče občinstvo (industrija, trgovina itd.), da posežejo v vsakem primeru najprej po državnih reducirancih za izpraznjena mesta v svojih obratih. Posredovanje je izvršilo omenjeno društvo po krajevnih pododsekih za obe stranki brezplačno.

Vse stroške za to akcijo je prevzela državna blagajna.

Dotičnemu delodajalcu je država priznala gotove davčne olajšave in tudi z drugimi sredstvi pritislila na privatna podjetja, da so prevzemala reducirano osebo v svojo službo.

Posredovalna akcija je brezhibno funkcionirala, seveda je bilo njeno ustrojstvo temeljito preiščeno ter podprto na tesno in disciplinirano organizacijo.

Osobito industrija in denarni zavodi so v tolikem številu povpraševali po razpoložljivih močeh, da ni bilo mogoče vsem ustreči.

V vrste brezposelnih pa ni iz državnega uslužbenstva nihče stopil, v pretežni večini so bili reduciranci celo socialno na boljšem kakor prej v državni službi.

Posredovalnice v okrilju strokovnih organizacij v Nemčiji poslujejo še danes, razvile so se v blagodejne pomožne akcije z gostim omrežjem poslovalnic, za preskrbo postranskega zaslužka takim aktivnim uslužbencem, katerim to dopuščajo službene razmere ali jih silijo do tega socialne okolnosti.

Pustimo torej za enkrat vse brezplodno tarnanje na zborovanjih, shodih, rezolucijah in podobnih pojavih, poprimimo se v resnem delu zgleda tujine; prav nobenega vzroka ni, da bi tem potom tudi mi ne dosegli nekaj. Zbrati bi bilo treba potrebno gradivo za temeljni kataster upokojencev, ki žele privatne službe.

Izdelal bi se po oblastih ločen pregled, lista, ki bi se razdelila vsem podjetjem s primernim pozivom, da se poslužujejo po potrebi navedenega osobja. Oblastne sekcije teh posredovalnic bi izmenjavale med seboj pregledne tako, da bi bila izbira za specijalne zahteve še večja.

Skoraj gotovo bi se pri vladi s primernimi koraki za to akcijo dosegla kaka podpora v obliki moralnega pritiska. Država bi se iznebila na ta način večnih nezadovoljnežev, obenem bi pa imela lepo priliko udeleževati tolikokrat poudarjano naklonjenost do svojega uslužbenstva, ne da bi spravila budžet iz ravnotežja. Za začetek, ko se osnuje tozadevna akcija, bi bilo treba opozoriti industrijske, obrtniške, trgovske in druge podjetniške kroge potom časopisja na vso stvar, jim to-

plo priporočati, da se poslužujejo razpoložljivih moči.

Pri državnih borzah dela bi bilo treba odrediti, da v prvi vrsti preskrbe mesta prijavljenim osebam iz krogov državnega uslužbenstva, katere je zadela usoda redukcije.

V tem okviru stopimo složno na delo za vzajemno pomoč!

Izmene v zakonu za drž. civilne uslužbence.

Beograjska »Pravda« z dne 22. septembra 1924 prinaša pod gorenjim naslovom sledeči članek:

Ako se resno posmatra delo za izmeno zakona o državnih uslužbencih, tedaj se mora priznati, da je to delo težak posel. Morda težji in bolj kompliciran kakor pa bi bila izdelava povsem novega zakona. To pa zato, ker je zakon o državnih uslužbencih že v toku izvršitve, ker so njegove odredbe modificirale odnose in zasnovalle nove pravne situacije. Zasnoval je tudi že gotove pridobljene pravice, katerih danes ni tako lahko uničiti in spraviti v sklad brez novih pertubacij. Iz vseh teh razlogov je treba zato izvesti revizijo zakona z veliko pazljivostjo in z iskreno željo, da se ustvari dobro delo. Takoj v početku revizije je treba zato opozoriti vlado na nekatere stvari. Predvsem bi obrnili pozornost vlade na sestavo komisije, ki ima nalogo revizije. Ta komisija je sestavljena prav iz onih oseb, iz katerih je bila sestavljena komisija, ki je izdelala prvotni načrt zakona in ki je izdelala tudi naredbo o razvrstitvi. Tega dejstva ne smatramo kot pogrešek zato, ker bi morda ne imeli vere v strokovno sposobnost teh oseb za takšno delo, temveč zato, ker se je poverilo izboljšanje zakona onim, ki so dali iz rok slabo delo. Eni in isti ljudje dostikrat ne vidijo gotovih napak. Skoraj verjetno je zato, da bodo ti ljudje gledali na zakon in na uredbo o razvrstitvi prav tako, kakor so to delali prej. Izmene bi morali izvršiti drugi ljudje, ljudje, ki na zakon o državnih uslužbencih ne gledajo kakor na svoje delo, ki nimajo že naravne pristranosti, kakršno ima vsak avtor in mojster napram svojemu delu.

Osnovna načela zakona je treba osvoboditi omejitev, kakršna so v sedaj veljavnih odredbah tega zakona, zlasti pa še v prehodnih odredbah. Ta načela so predvsem načela stalnosti, neodvisnosti in kvalifikacije. Po našem mišljenju je sistem dvojne plače, osnovne in položajne, sam na sebi ugoden za vsakega državnega uslužbenca, ker ga osvobodi odvisnosti od režima in mu daje možnost nagrade za njegove specijalne kvalifikacije. Avtomatično napredovanje je istotako za-

ščitati uslužbencev od samovolje ministrov. Toda ako se osvoji le avtomatično napredovanje, tedaj nastane nevarnost prevelikega izenačevanja in uvrščanja uslužbencev, kar postane lahko škodljivo za njihov duh inicijative in ljubezni do dela, ker je za srednje, dobre in najboljše enaka nagrada. Da bi se te škodljive posledice avtomatičnega sistema preprečile, zato je prišla odredba o položajnih plačah; položajna plača se ne dobiva na podlagi službenih let kakor avtomatična stopnja osnovne plače, temveč je vezana na gotov položaj. A položaj je vezan na sposobnost poedinega uslužbenca.

Ta dober sistem prejemkov ni bil dovelj izklesan v zakonu samem, a uredba o razvrstitvi ga je popolnoma uničila. Uredba je dodeljevala tudi položaje po službenih letih in jih spravila tako v odvisnost od službene dobe, tako da je pravzaprav povsem različna institucija položajnih plač postala le drugačna oblika osnovne plače. Razlika je le ta, da ima uslužbenec namesto ene plače dve plači. Zato bi moral biti eden izmed ciljev izmene zakona tudi ta, da se zaščiti pravi princip dvojnega sistema plač in da se ta sistem bolj močno izrazi.

Dober princip zakona je bil tudi oni o neodvisnosti kvalifikacije od pristranosti ministra. Ta princip neodvisnosti kvalifikacije je izražen s tem, da je poverjena kvalifikacija strokovnemu svetu. Princip je dober, a z gotovo omejitvijo so ga uničili. Uničili so ga s tem, ker so poverili sestavo strokovnega sveta ministru. A dajati ministrom to moč, znači prav isto, kakor da se prepušča kvalifikacija ministrim samim. S strokovnim svetom stvar samo lepše izgleda in kvalifikacija je zavita v kopreno objektivnosti, kateri pa manjka osnovni nepristranski temelj.

Ocenitev sposobnosti ne sme biti stvar ministra, in sicer zato ne, ker ocenitev ne sme biti pristranska. Ocenitev po ministru je pravzaprav ocenitev od strani višjih uradnikov ministrstva, in o njihovi objektivnosti se bo vedno močno dvomilo. Ako se hoče osvoboditi uslužbencev od zavisnosti njihovih neposrednih šefov, in ako se je videlo, da je takšna odvisnost škodljiva za službo, tedaj jih je treba popolnoma osvoboditi, ne samo na pol.

Draginjske doklade za upokojence in upokojenke.

(Načrt zakona.)

Finančni minister je bil predložil po odobritvi ministrskega sveta finansijskemu odobru narodne skupščine sledeči predlog: da se odredbe zakona o draginjskih dokladah državnih uslužbencev, civilnih in vojaških upokojencev in upokojenk, z dne 28. februarja 1922. l. in zakona o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk državnih prometnih ustanov, z dne 30. marca 1922. l. z vsemi izpremembami in dopolnitvami, v kolikor se nanašajo na upokojence in upokojenke izpremene in da se glase:

Čl. 1. Državni upokojenci in upokojenke dobivajo razen pokojnine še draginjske doklade po odredbah tega zakona. Draginjske doklade so: osebne in rodbinske. Višina osebnih doklad se odredi na podlagi višine pokojnine in na podlagi mesta stalnega bivališča.

Čl. 2. Z ozirom na osebne doklade se dele mesta bivanja na tri draginjske razrede in sicer:

Prvi razred: Vsa ona mesta, ki so bila že doslej v tem razredu na podlagi čl. 2. zakona o draginjskih dokladah z dne 28. februarja 1922. l., a poleg njih še: Zagreb, Sarajevo, Ljubljana, Split in Skoplje.

Drugi razred: a) v Srbiji in Črni gori vsa mesta; b) na Hrvaškem, v Slavoniji in Medjimurju kraljevska svobodna mesta; mesta prve stopnje in vsa ostala mesta, v katerih je sedež srezke oblasti; c) v Sloveniji in Dalmaciji vsa mesta, v katerih je sedež srezkih oblasti; d) v Vojvodini kraljevska svobodna mesta z urejenimi senati, kakor tudi vsa ostala mesta, v katerih je sedež srezke oblasti.

Tretji razred: Vsi ostali kraji, ki niso v 1. in 2. razredu.

Čl. 3. Upokojenci in upokojenke, civilne in vojaške službe, kakor tudi oni državnih prometnih ustanov, ki so bili upokojeni pred pravomočnostjo novih zakonov in to: zakona o civilnih državnih uslužbencih, zakona o ustroju vojske in mornarice in zakona o državnem prometnem osebju, dobivajo draginjske doklade na podlagi višine penzije in službenih let in sicer mesečno po sledeči razpredelnici:

Ako so upokojeni z največ 20 službenimi leti:

Letna penzija v dinarjih ali kronah:	Draginjski razredi:		
	I.	II.	III.
do 2999 dobivajo	900	800	700
od 3000 do 4999 dobivajo	1000	900	800
od 5000 do 6999 dobivajo	1200	1000	900
od 7000 in več dobivajo	1400	1200	1000

Ako so upokojeni z več kakor 20 letno službo:

Letna penzija v dinarjih ali kronah:	Draginjski razredi:		
	I.	II.	III.
do 2999 dobivajo	1200	1000	900
od 3000 do 4999 dobivajo	1400	1200	1000
od 5000 do 6999 »	1600	1400	1200
od 7000 in več dobivajo	1800	1600	1400

Upokojeni zvaniki in služitelji in njim podobni dobivajo:

Draginjski razredi:		
I.	II.	III.
500 Din,	450 Din,	400 Din.

Čl. 4. Upokojenci, ki so bili upokojeni pred pravomočnostjo novih zakonov kakor pokrajinski namestniki, bani, izredni poslaniki in polnomočni ministri, predsedniki in člani državnega sveta, glavne kontrole in kasacijskega sodišča, pomočniki apelacijskih sodišč, redni univerzitetni profesorji, generali (armijski in divizijski), ki so imeli na dan upokojitve najmanj 20 let efektivne državne službe, bodo prejemali vseh draginjskih doklad po Din 3000 mesečno brez ozira na višino penzije in na mesto stalnega bivališča. Ta doklada gre tudi upokojenim ministrom brez ozira na službena leta.

Pravico na to draginjsko doklado imajo samo oni upokojenci, ki so bili upokojeni z zgoraj navedenimi zvanji. Zato oni, ki so bili upokojeni iz drugih zvanj, brez ozira na njihov čin, nimajo pravice do teh doklad.

Čl. 5. Upokojenci in upokojenke, civilne in vojaške službe, in oni državnih prometnih ustanov, ki so bili upokojeni pred pravomočnostjo novih zakonov, a uživajo kot osebno pokojnino polno plačo položaja, s katerega so bili upokojeni, dobivajo mesečne draginjske doklade po sledeči razpredelnici:

1.) Uradniki:

Letna penzija v dinarjih ali kronah:	Draginjski razredi:		
	I.	II.	III.
do 2999 dobivajo	1500	1300	1100
od 3000 do 4999 dobivajo	1700	1400	1200
od 5000 do 6999 »	2000	1600	1300
od 7000 do 8999 »	2100	1800	1500
od 9000 in več dobivajo	2200	1900	1600

2.) Upokojeni zvaniki in njim podobni brez ozira na višino penzije.

Draginjski razredi:		
I.	II.	III.
750 Din,	700 Din,	650 Din.

3.) Upokojeni služitelji in njim podobni brez ozira na višino penzije:

Draginjski razredi:		
I.	II.	III.
650 Din,	600 Din,	550 Din.

Upokojenci pod 2. in 3. prometnih ustanov bodo prejemali tudi dalje dosedanje draginjske doklade po čl. 11. zakona o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk državnih prometnih ustanov.

Draginjske doklade, določene v tem členu, pripadajo tudi onim upokojencem, katerim so vštete v penzijo leta vojne službe in ki prejemajo samo na osnovi tega celotno plačo položaja, s katerega so bili upokojeni. Aktivni oficirji, ki so popolni invalidi kakor tudi državni uslužbenci, ki so bili spoznani kot rezervni oficirji za popolne invalide, bodo prejemali draginjske doklade, določene v tem členu in na podlagi plače položaja, s katerega so bili spoznani za popolne invalide. Obvezniki uradniškega reda in popolni invalidi iz svobodnih profesij ter bivši dijaki, ki doprinejo dokaze o popolni nesposobnosti za katerikoli delo, a katerim ni bil odrejen v vojski čin, bodo prejemali draginjske doklade enake onim aktivnih podporočnikov.

Čl. 6. Upokojenci in upokojenke, upokojeni po pravomočnosti novih zakonov, in upokojeni po plačah, ki so jih imeli po dotedanjih zakonih, bodo dobivali enake draginjske doklade kakor uslužbenci, ki so bili upokojeni pred pravomočnostjo novih zakonov.

Čl. 7. Upokojencem in upokojenkam iz civilne in vojaške službe in državnih prometnih ustanov, ki so bili upokojeni po pravomočnosti novih zakonov in na podlagi plač teh zakonov, se odmeri višina osebnih draginjskih doklad po istem procentu, po katerem se jim je odmerila penzija, vzmajoč za osnovo osebno draginjsko doklado, katero so imeli v času upokojitve po rešenju ministrskega sveta o draginjskih dokladah z dne 17. aprila 1924 DR br. 42300 z izpremembami in dopolnitvami z dne 17. maja 1924 DR br. 53500 in tako, da na ta način odredjene doklade ne smejo biti nižje od:

Za uradnike v draginjskem razredu		
I.	II.	III.
550 Din,	500 Din,	450 Din.

Za zvaniki in služitelji v draginjskem razredu		
I.	II.	III.
400 Din,	350 Din,	300 Din.

Ministrom, upokojenim po novem zakonu, pripada mesečna draginjska doklada, ki je odredjena zanje v čl. 4. tega zakona. Rodbinam umrlih državnih uslužbencev, ki uživajo rodbinsko pokojnino državnih uslužbencev po prejšnjih zakonih ali plačah odnosno penzijah, pripada draginjska doklada po čl. 3. tega zakona in na podlagi tega, ali je bil umrl uradnik, zvanik ali služitelj. Rodbine umrlih državnih uslužbencev, katerim so pokojnine že regulirane ali bi bile regulirane po novih zakonih in po novih plačah, imajo iste draginjske doklade, kakor so jih imeli osebe ali bi jih imele osebe, od katerih jim pripada pravica, da prejemajo penzijo — čl. 146 zakona o civilnih državnih uslužbencih.

Čl. 9. Kadar so upokojenci na vojni dolžnosti, jim pripada ona osebna draginjska doklada kakor v civilni službi. Za primer pa, da bi jim na podlagi njihovega čina v vojski pripadala v vojni službi višja doklada, jim gre osebna draginjska doklada tega čina.

Čl. 10. Osebe, ki prejemajo iz državne blagajne milostno oskrbnino ali doživljensko rento in sicer na osnovi in v okvirju penzijskih zakonov odnosno zakonskih predpisov, ki so veljali do pravomočnosti novih zakonov o državnih uslužbencih, kakor tudi osebe, ki uživajo miloščino po § 76. zakona civilnih državnih uradnikov kraljevine Srbije, prejemajo osebne draginjske doklade iz čl. 3. te uredbe. Osebe, ki prejemajo podporo po čl. 125. zakona o civilnih državnih uslužbencih in po čl. 109. zakona o državnem prometnem osebju, dobivajo kot osebno draginjsko doklado minimalne doklade po čl. 7. tega zakona.

Čl. 11. Sirote državnih uslužbencev brez očeta in matere, ki uživajo prispevek k vzgoji, dobivajo osebno draginjsko doklado po 10 Din dnevno, a pod pogoji, ki veljajo za upokojence in upokojenke v pogledu pravice do osebnih doklad.

Čl. 12. Vse osebe, ki imajo po tem zakonu pravico do osebne draginjske doklade, imajo tudi pravico do rodbinske draginjske doklade in sicer:

a) za zakonsko ženo po Din 150 mesečno;
b) za vsakega zakonskega ali pozakonjenega otroka po Din 150 mesečno.

Pri upokojencih in upokojenkah, ki so upokojeni po novih zakonih, se smatra, da je uračunjevana v to svoto tudi doklada za dečo, določena v čl. 143. zakona o civilnih državnih uslužbencih.

Čl. 13. Rodbinska doklada za ženo se ne daje:

1.) Ako je žena aktivni državni uslužbenec ali upokojenka.

2.) Ako ima žena toliko rednih dohodkov, bodisi iz premičnine ali nepremičnine imovine, ali od svojega dela kakršneoli vrste, da znaša ta dohodek mesečno Din 500 ali več.

3.) Ako je žena ločena brez ozira na to, ali je ločena zakonitim potom ali ne.

Čl. 14. Rodbinska doklada za otroke (odnosno razlika po dokladi iz čl. 143. zakona o civilnih državnih uslužbencih) se ne daje:

1.) Otrokom po izpolnjenem 16. letu.

2.) Otrokom, ki so v javni ali privatni službi z dohodki v denarju ali v naturi, ako znašajo ti dohodki mesečno 500 Din ali več.

3.) Otrokom, ki so brezplačno v javnem, državnem, vojnem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu.

4.) Otrokom, ki imajo šolsko ali naučno stipendijo, ali štipendijo iz kakega fonda, ali podporo po Din 200 mesečno in več.

5.) Otrokom, ki so kot učenci in vajenci v trgovini, obrti, podjetju in jih njihov službodajalec vzdržuje brez nagrade.

6.) Otrokom, ki se vdomijo ali poroče.

7.) Otrokom, ki imajo toliko svojega premoženja ali nepremičnega premoženja, da imajo od tega mesečno po Din 500 in več dohodkov.

Izjemoma se priznava pravica do razlike v rodbinskih dokladah tudi otrokom nad 16 let starim v sledečih primerih:

a) Hčerki, ako gospodinja svojemu očetu, ki je vdovec.

b) Ako je otrok telesno in duševno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje.

c) Ako se otrok redno šola in nikdar ne prekinje potrebno kontinuiteto v šolanju, pa naj se šola doma ali v tujini; doklada traja potem za dobo šolanja, a najdalje do dovršenega 23. leta starosti.

Za vse tri primere pa velja omejitev, določena v točkah od 2.—7. tega člena. Nesposobnost za delo ali pridobivanje se mora dokazati z izpričevalom državnega zdravnika ali občinskega zdravnika v onih krajih, v katerih ni državnega zdravnika. Pohajanje šole se mora dokazati z uverjenjem šolskih oblasti. Ako sta oče in mati upokojenca, pripada razlika tega dodatka za otroke onemu, komur pripada tudi zakonska doklada za otroke.

Čl. 15. Osebe, ki prejemajo osebno doklado po odredbah čl. 11. te uredbe, nimajo pravice do rodbinske doklade.

Čl. 16. Ako je mož aktiven državen uslužbenec, a žena upokojenka, ali obratno, ali ako sta oba upokojena, ima vsak za sebe pravico na osebno draginjsko doklado.

Čl. 17. Pravice do osebnih in rodbinskih draginjskih doklad nimajo oni upokojenec in upokojenke, ki imajo ali od svojega premoženja ali od svojega dela mesečno 3000 dinarjev in več dohodkov. Oni državni upokojenci, ki se bavijo s samostojno obrtjo ali s svobodnim poklicem kot advokati, zdravniki, inženirji itd., nimajo pravice do draginjske doklade, izvzemši primer, ako dokažejo z zdravniškim izpričevalom, izdanim od državnega ali občinskega zdravnika, da so vsled starosti ali telesne onemoglosti za delo nesposobni, ali ako so stari nad 65 let.

Čl. 18. Odredba prvega stavka iz čl. 17 ne velja za ministre ter za upokojence ali upokojenke, ki prejemajo osebno penzijo, in če so bili upokojeni po 25 letih efektivne službe, a za upokojenke, ki uživajo pokojnino vdove, ako so stare nad 65 let.

Čl. 19. Za otroke, ki prejemajo rodbinsko pokojnino, veljajo sledeče odredbe: Ako otroci brez očeta in matere prejemajo pokojnino, pripada pravica do osebne pokojninske draginjske doklade najstarejšemu, ki prejema za ostale upravičence iste penzije še po Din 150 mesečno kot rodbin. doklado. Ako pa imajo otroci, ki uživajo penzijo po očetu ali materi, živega še enega izmed roditeljev, ki je državni uslužbenec bodisi aktiven ali upokojen, tedaj jim ne gre pravica na upokojenčovo osebno doklado, temveč ima njihov roditelj pravico na rodbinsko doklado za nje, a pod pogoji, ki so navedeni v čl. 14. tega zakona. Ako ima v tem primeru več kakor enega otroka, tedaj se vsota te penzije razdeli na enake dele in na podlagi višine vsakega dela se oceni, ali izpolnjuje otrok v pogledu premoženjskega stanja pogoje, ki se zahtevajo po tem zakonu za pravico do rodbinske doklade. Ako prejemajo otroci penzijo po očetu hkratu z mačeho, tedaj prejema mačeha pokojninsko doklado in rodbinsko doklado po Din 150 mesečno za vsakega otroka, a le tedaj, če žive skupaj. Ako živi mačeha oddvojeno od otrok, tedaj se seštejejo osebne in rodbinske doklade in se deli vsa vsota na dele kakor pokojnina. To velja tudi za otroke, ki prejemajo rodbinsko pokojnino po prejšnjih zakonskih predpisih Srbije in Črne gore.

Čl. 20. Ako mož ni v državni službi, žena je pa upokojenka, tedaj ima žena pravico le na osebno doklado. Le za primer, da dokaže žena, da je mož siromašnega stanja in nesposoben za delo — ima žena pravico do rodbinske doklade za otroke in pod običnimi pogoji, ki veljajo za prejetje te doklade. Moževa nesposobnost za delo se ugotovi po predpisu čl. 108. zakona o civilnih državnih uslužbencih.

Čl. 21. V primeru ločitve zakona, ali razdvojenega življenja moža in žene, veljajo glede rodbinske doklade za otroke sledeče odredbe:

1.) Ako sta mož in žena upokojenca, ali eden izmed njih v državni službi, a drugi upokojenec, tedaj pripada rodbinska doklada za otroke onemu, pri katerem so otroci v oskrbi.

2.) Ako ima mož svoboden poklic, mati je pa osebna upokojenka in so otroci pri njej v oskrbi, tedaj pripada doklada za otroke materi kot osebni upokojenki.

3.) Ako je mož upokojenec, a žena ni niti državni uslužbenec niti osebna upokojenka, tedaj ima mož pravico na rodbinsko doklado za otroke, a se te doklade izplačujejo ženi, če so otroci pri njej. To velja v teh primerih: ako je zakon že ločen, ako je ločitev zakona šele v teku, ali če je mož zapustil svojo ženo ali ona njega in ne žive skupaj brez ozira na to, da li je že sodnijska ločitev v teku ali ne.

Čl. 22. Ako je državni upokojenec ali upokojenka disciplinsko kaznovana s tem, da se mu odvzame penzija, ali je v preiskavi, ali je proti nje mu uvedeno sodno postopanje, se mu osebne doklade zmanjšajo v istem razmerju, kakor se mu zmanjša pokojnina, toda osebna doklada se mu ne sme znižati pod polovico. Rodbinske doklade pa ostanejo v tem primeru popolne. Ako bi mu bila odvzeta cela penzija, mu ne pripada več niti osebna niti rodbinska doklada.

Čl. 23. Osebna draginjska doklada po tem zakonu se sme vzeti v popis samo za državne zahteve in za izdrževanje po sodnem sklepu. Rodbinska doklada se ne sme vzeti v popis za nikakršne zahteve.

Čl. 24. Upokojenci in upokojenke, ki žive v tujini po dovolitvi na podlagi čl. 157. zakona o civilnih državnih uslužbencih, prejemajo za 30% znižane osebne in rodbinske doklade.

Čl. 25. Da bodo upokojenci in upokojenke prejemali draginjske doklade po tej uredbi, bodo izpolnili pri blagajni, od katere dobivajo svoje prejemke, posebne prijave, ki jih bo izdal finančni minister in s katerimi se bo ugotovilo, da so izpolnjeni vsi pogoji v pogledu pravic za prejetje draginjskih doklad. Vsako izpremembo po tem, ko je že izpolnjena prijava, mora prijavitelj takoj naznaniti blagajni z novo prijavo. Blagajne, ki izplačujejo, imajo pravico in obveznost, da periodično in z namenom, da se prepričajo o pravicah prejemnika, zahtevajo od poedincev nove prijave. Za dokaz o istinitosti navedb prijavitelja služi jamstvo treh državnih aktivnih ali upokojenih uslužbencev.

Čl. 26. Upokojenec ali upokojenka, ki bi dali napačne navedbe in bi na podlagi teh navedb prejemali draginjske doklade, se kaznuje z odvzemanjem osebne in rodbinske doklade za leto dni. Poleg te kazni se bo vsakega obtožilo tudi sodišču zaradi prevare. Priče na prijavi, s katero se zahteva draginjska doklada, odgovarjajo v kazenskem in materijelnem pogledu prav tako kakor prijavitelj sam. Doleti jih enaka kazen po tem členu kakor prijavitelj. Kazen z izgubo doklad izreka finančni minister. Njegovo rešenje je izvršno. Vse finančne blagajne in avtonomne blagajne so dolžne, da vodijo najstrožji račun o pravilnem izvrševanju tega zakona in morajo vsako nepravilnost javiti finančnemu ministru (generalni direkciji državnega računovodstva za administrativno odelenje) zaradi izrekanja kazni in daljnjega postopanja.

Čl. 27. Ta odločba velja počenši s 1. septembrom 1924.

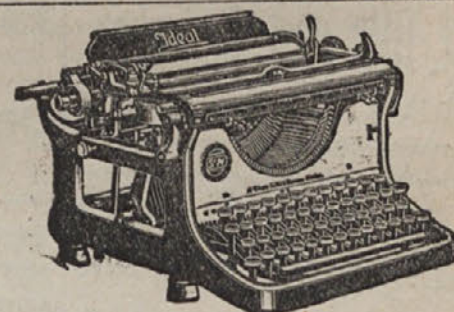
„Hotel Slon“, Ljubljana
Moderno preurejeno kopališče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

VESTNIK.

Opozorilo. Z današnjo številko zaključujemo tretje četrtletje 1924. Vsem gg. naročnikom smo priložili položnice in jih uljudno prosimo, da ž njimi poravnajo naročnino za četrto četrtletje. Vsem c. gg. naročnikom, ki so kakorkoli v zamudi z naročnino, smo označili danes poleg naslova v dinarjih svoto, ki je s 30. septembrom tl. na dolgu. Pripominjamo, da so všteta vsa plačila in da značijo zabeleženi zneski svoto, ki je s 30. septembrom tl. po odbitku vseh plačil, še na dolgu.

Prosimo ponovno vse, da izvolijo to vpoštevati ter nam dolžne zneske nemudoma nakazati. Uprava stori vse, kar more, da list vzdrži, oni pa, ki so v prvi vrsti dolžni, da jo podpro, to so gg. naročniki-zamudniki, jo puščajo mirno tarnati in prositi v vsaki številki, a svoji obveznosti ne zadošče. Vedno smo računali s težavnim gmotnim položajem nas vseh in čakali z iztirjevanjem naročnine do skrajnosti v nadi, da bo vsak poravnal dolg takoj, ko se njegov položaj le malo izboljša. Seveda smo se motili tudi v tem. Vkljub izplačilu novih prejemkov, jih je le malo poravnalo zapadlo naročnino. Uprava mora kriti vse stroške sproti in mora tedaj iskati za to sredstev. Kje naj jih dobi, če ne iz naročnine. Nemogočega ne zahteva, terja le, kar bi imela že davno dobiti. Tovariši, zdramite se! Poravnajte naročnino; pridobivate novih naročnikov in prispevke za tiskovni sklad. Vse gg. tovariše pa, ki jih doslej ni med našimi naročniki, vabimo uljudno, da list naroče in tako podpro edino glasilo, ki ga imamo. Vsak naj smatra za svojo stanovsko dolžnost biti naročnik našega glasila. Malenkostna naročnina 10 Din za 3 mesece pri naročitvi lista ne sme biti ovira.

Uprava.
Šta se govori? Beograjska »Politika« piše pod tem naslovom: »Pred nekaj dnevi je dobil načelnik administrativnega oddelka v ministrstvu narodnega zdravja dopust za nekaj dni. Za čas njegovega dopusta je odredil minister dr. Behmen, da se pregledajo akti v oddelku tega načelnika, gospoda Gužine. Pregled se je izvršil in našli so — dvanajsttisoč aktov, ki niso bili niti registrirani.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. COREC
LJUBLJANA
PALACJA LJ. KRED. BNK

Najcenejše stare in nove
PISALNE STROJE
kakor tudi vse potrebščine pri
L. Baraga
Ljubljana Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6/I
Mehanična delavnica (popravljalnica)

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp.
Izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Perje in puh
C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem,
pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.
Prvovrstno blago in zmerne cene.

Tvrdba Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljša šivalne
stroje in kolesa, Gritzner, po-
trebščine za šivilje in krojače
modno blago in galanterijo.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::
Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljuto-
merska) in dolenski vina.Mrzla in gorka jedila vedno na razpo-
lago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Najboljši toaletni papir je znamke

SANOL

ki se dobi v vseh trgovinah pa-
pirja, galanterijah in drogerijah.

Na debelo se naroča v

tovarni papirja in lepenke

J. Bonač sin, Ljubljana

Čopova cesta 16.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte
le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.
Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdba ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Oblačilnica za Slovenijo I. Z. Z. O. Z.
v Ljubljani.

Zaloga manufakturnega blaga! Prodaja na drobno:
Stritarjeva ulica št. 5. in Dunajska c.
Oglejte si pred nakupom!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi jesenskega in zimskega blaga. Vedno v
zalogi perje in puh od najcenejše do najfinejše vrste.
Na obroke proti garanciji uradov.

Anton Verbič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Delikatese **špecerija**

Solidna postrežba, zmerne cene.

Najmodernejša kavarna restavracija in bar

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obilen obisk se priporoča restavracija
JAN FIALA.

F. Szantner, Ljubljana

Šelenburgova ul. 1.

Specijalist za ortopedi-
čna in anatomska
obuvala in tr-
govceščevlji.

ČITAJTE!

PRIHRANITE SI DENAR!

Predno nakupite za jesen in zimo oblačilno blago, štofe za
moške in ženske obleke, porhate, plavo kotenino, belo in pisano
blago za perilo, oglejte si veliko razstavo ostankov na Krekovem
trgu št. 10 prvo nadstropje. Tam dobite lepo izbero in kupite za
skoraj polovično ceno.Prodajamo vsako sredo in soboto. Razpošiljamo s pošto
vsaki dan. Pišite po cenik!

Tekstilbazar

Ljubljana, Krekov trg 10 prvo nadstr.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

Idelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.

Za dame po najnovejšem modernem kroju.

Lastna zaloga modnega blaga.

— Uradnikom znaten popust. —

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov

ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Fr. Kham

LJUBLJANA,

nasproti hotela „Union“

Najcenejši in najboljši nakup
različnih delikates in špecerije
SOLIDNA in TOČNA POSTREŽBA Gumijasto podlogo za po-
stelje priporoča tvrdka

Henrik Kenda

LJUBLJANA

Mestni trg št. 17.

„SVEZLA“ d. d.
Ljubljana

Največja izbira vsakovrstnega
elektrotehničnega materijalaGeneralno zastopstvo svetovnih
tovarn:

Hackethal, Hannover

H. Jacobi & Co., Wien

Dr. Ing. Schneider & Co., Frankfurt a/M

Ringsdorf-Werke, Mehlum a/R.

Elektra, Bregenz i. drug.

Velika in stalna zaloga vseh vrst
električnih žic, žarnic, telefonskih
aparatur, lestencev, krtačk za
motorje, inštal. materijala itd.Zaloga avtomobilskega mate-
rijala kakor plašče, polnogu-
mijastih obročev i. dr.Cene vsled dviganja dinarskega
tečaja znatno znižane.Pred nakupom jesenskih in zimskih potrebščin oglejte si mojo krasno zalogo damskih in moških blagov,
isto blago za damske plašče, velour, pliš, astrahan, žamet, tiftin in drugo modno blago. „Samo čehoslo-
vaški in angleški izdelek. — Se priporoča modna manufakturna trgovina

Lingerjeva ul., Ljubljana

JANKO ČEŠNIK

Ljubljana, Stritarjeva ul.

Cene zmerne in znižane!

Proti jamstvu prodajam na obroke po navadni ceni.